

Umrlemu pevcu

Otonu
Župančiču

Življenje, glej, tvoj pevec je umrl.
On, ki ti hvalnice je pel, kot dano
bilo ni mnogim, je prestopil brv
poslednjo in izgubil se v neznano.

Tvoj pevec pel ne bo nam več nikdar
o brezah belih, jezerih nemirnih,
valeh rži, škrjančkih vrh ozar,
fanfarah sončnih, zarjah predvečernih,

o vetru, ki čez daljni grob šumi,
starinskih, črnih križih na poljani,
o šumu kril nevidnih skoz noči,
ne o jeseni v sivih pajčolanih,

pel več ne bo o trtah vrh goric,
o vinih starih, gostih in šumečih,
o gizdavih devojkah zornih lic,
o strelcih iz daljin skoz noč hitečih,

o soncih ne, ki merijo nam čas,
duha zakonih, stolpih hrepenjenja,
o duši, ki izprašuje svoj obraz,
o zadnjem smislu smrti in življenja.

O naši zemlji pel nič več ne bo,
o nje prelestih in o nje bolestih,
o težkih dnevih, ki so šli čez njo,
o njeni novi, ravni, svetli cesti.

V molk zadnji je zavil. Kje je srce,
ki so iz njega sončne pesmi vrele?
Je v grobu res? Le zemlja te zemljé?
Ne, tukaj je. Poglej te liste bele.

V dlaneh mi list za listom šelesti
in čutim, vem: ne, duša ta ni umrla,
saj v nas so njeni samogovori,
saj njeno pesem pojo naša grla.

Odkar skoz tvoje sanje smo, poet,
zrli v življenja luči in temine,
nam svet je lepši, kot je bil popred,
saj v njem je odsev i tvoje veličine.

Kar s tabo zremo jate daljnih zvezd,
žare še zvezde nam v očeh svetleje,
kar ti izpel si srečo in boleost,
še oni sta nam dražji kakor preje.

Kar ti o zemlji naši si zapel,
svetlejši so nje lesi, polja, vóde,
kar ti o nje junaštvih si zapel,
še žlahtnejše nam vino je svobóde.

In glej, kar naša je beseda šla
skoz tvojo dušo in se tam napila
v najglobljih vrelih čistega srebra,
se k nam še ona lepša je vrnila.

Jo čujete? Ta njen razkošni zven:
zdaj plat zvoná, zdaj vzdih, zdaj šum prediva,
zdaj slap, ki pada tam s samotnih sten —
pesem minljivosti, ki ni minljiva.

Matej Bor

Opomba: pesem je nastala ob Župančičevi smrti, svojo dokončno obliko pa je dobila ob stoletnici njegovega rojstva. M. B.